

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., v právní věci žalobce: **Bc. M. K.**, zast. JUDr. Radimem Engelmaierem, advokátem se sídlem v Liberci, Benešovo nám. 29, proti žalovanému: **ředitel Policie České republiky, Správy Severočeského kraje**, Lidické náměstí 889/9, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, ze dne 22. 3. 2006, č. j. 59 Ca 81/2005 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se z a m í t á .**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ve věcech služebního poměru ze dne 29. 6. 2005, č. 913, zamítl žalovaný ředitel Policie České republiky, Správy Severočeského kraje, odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství Liberec, ve věcech služebního poměru ze dne 8. 3. 2004, č. 68/2004, kterým byl žalobce podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“) propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky dnem 31. 5. 2004.

Žalobce napadl dne 30. 7. 2005 rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci, přičemž namítal, že za jednání, pro něž byl propuštěn ze služebního poměru, byl již kázeňsky potrestán. Dle názoru žalobce bylo prokázáno naplnění skutkové podstaty odpovídající kázeňskému přestupku, nebylo však prokázáno naplnění skutkové podstaty porušení služební přísahy nebo služební povinnosti zvlášť závažným způsobem. Proti rozhodnutí služebního funkcionáře o kázeňském potrestání žalobce nic nenamítal, neboť až na tzv. nedůstojné sexuální chování a nástup do výkonu služby pod vlivem alkoholu si byl vědom svého pochybení. Pokud jde o výkon služby pod vlivem alkoholu, měl žalobce za to, že hodnota alkoholu 0,15 gr/kg naměřená dechovou zkouškou je zanedbatelná a podle znalců neznamená, že taková osoba je pod vlivem alkoholu. Úvahu žalovaného o možném úniku policejních informací prostřednictvím civilní osoby, s níž žalobce vstoupil do objektu Policie ČR, pokládal žalobce za pouhou dedukci.

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci žalobu zamítl rozsudkem ze dne 22. 3. 2006, č. j. 59 Ca 81/2005 - 35, přičemž svůj rozsudek odůvodnil následujícím způsobem:

Krajský soud konstatoval, že rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství Liberec, ve věcech kázeňských ze dne 18. 2. 2004, č. 13/2004, byl žalobce uznán vinným ze spáchání kázeňského přestupku, přičemž v tomto rozhodnutí je podrobně popsáno jednání, kterého se žalobce dopustil dne 6. 2. 2004. Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství Liberec, ve věcech služebního poměru ze dne 8. 3. 2004, č. 68/2004, byl žalobce podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 5. 2004, č. 455, zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 20. 4. 2005, č. j. 59 Ca 102/2004 - 40, bylo uvedené rozhodnutí žalovaného zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení, neboť žalovaný neodůvodnil, v čem spatřuje v případě jednání žalobce zvlášť závažný způsob porušení služební povinnosti. Shora uvedeným rozhodnutím, jež bylo předmětem žaloby v této věci, žalovaný odvolání žalobce opětovně zamítl a potvrdil původní rozhodnutí služebního funkcionáře prvního stupně. Žalovaný ve svém novém rozhodnutí tentokrát výslovně uvedl, v čem spatřuje zvlášť závažné porušení služebních povinností.

Krajský soud byl toho názoru, že žalovaný dostatečně zdůvodnil své úvahy při výkladu neurčitého právního pojmu, jakým je porušení služebních povinností zvlášť závažným způsobem. Za takové porušení žalovaný považoval skutečnost, že se dne 6. 2. 2004 žalobce dopustil kumulativně vícero přestupků. Žalobce vstoupil do objektu PČR OŘ Liberec pod vlivem alkoholu a s nepovolanou osobou, nepovolané osobě umožnil pobyt ve své kanceláři, čímž byla porušena opatření směřující k zabránění nežádoucího úniku informací. Na pracovišti dále snižoval lidskou důstojnost a nevhodně se sexuálně choval, čímž ohrozil vážnost a důvěryhodnost policie. Konečně po nástupu na pracoviště prokázala provedená dechová zkouška u žalobce 0,15 gr/kg alkoholu v dechu, přičemž při výkonu služby je policista ozbrojen zbraní a při případném řízení vozidla mohl způsobit škodu na zdraví a majetku. Krajský soud uzavřel, že žalovaný vycházel z přesně a úplně zjištěného stavu věci a konkrétně zdůvodnil, v čem spatřuje zvlášť závažné porušení služebních povinností.

Pokud jde o námitku žalobce, že se dopustil jen některých provinění (konkrétně popřel, že by nastoupil do služby pod vlivem alkoholu a že by se nevhodně sexuálně choval), krajský soud poukázal na to, že o uvedeném jednání bylo již pravomocně rozhodnuto v řízení

o kázeňském přestupku. Žalobce měl v tomto řízení možnost podat odvolání a zpochybnit zjištěný skutkový stav, což ovšem neučinil. Z tohoto důvodu považoval krajský soud žalobcovo tvrzení za účelové a námitky týkající se rozsahu žalobcova provinění za nedůvodné.

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu včasnou kasační stížností opírající se o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy namítal nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Dle obsahu kasační stížnosti se však stěžovatel dovolával též důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť vytýkal vady řízení před správním orgánem s tím, že pro tyto vady měl krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušit.

Stěžovatel setrval na názoru, že sice bylo prokázáno naplnění skutkové podstaty odpovídající kázeňskému přestupku, nebylo však prokázáno naplnění skutkové podstaty porušení služební přísahy nebo služební povinnosti zvlášť závažným způsobem. Stěžovatel nepopírá, že vstoupil do objektu PČR pod vlivem alkoholu a s nepovolanou osobou, čímž porušil příslušné služební povinnosti vyplývající ze zákona o služebním poměru a z interních předpisů a byl za to oprávněně kázeňsky potrestán, nejde však o porušení těchto povinností zvlášť závažným způsobem. Úvahy žalovaného o tom, že stěžovatel tímto jednáním porušil zvlášť závažným způsobem opatření směřující k zabránění nežádoucího úniku informací a citlivých osobních údajů, jsou podle stěžovatele pouhou spekulací, v daném případě k žádnému takovému úniku nedošlo.

Na druhou stranu stěžovatel trval na tom, že nebylo prokázáno nevhodné sexuální chování způsobem snižujícím lidskou důstojnost a nebyl také prokázán nástup do služby pod vlivem alkoholu. Za deklarované nevhodné sexuální chování vůči L. K. je stěžovatel v současnosti trestně stíhán a služební orgány ani krajský soud nectí presumpci neviny, když toto jednání považují již za prokázané a postupují v rozporu se zásadou materiální pravdy. Rovněž naměřené množství alkoholu 0,15 gr/kg je neprůkazné, mohlo se jednat o fyziologické množství. Úvahy žalovaného o tom, co by se mohlo stát, kdyby stěžovatel ve službě pod vlivem alkoholu řídil, jsou pouhými spekulacemi.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukazoval na skutečnost, že stěžovatel byl již pravomocně kázeňsky potrestán, a to kumulativně za všechna jednání, za která byl následně propuštěn ze služebního poměru. Proti uložení kázeňského trestu nepodal stěžovatel řádný ani mimořádný opravný prostředek. Proti rozhodnutí o kázeňském potrestání nic nenamítal, skutkový stav nezpochybnil a svého pochybení si byl vědom. Po nabytí právní moci rozhodnutí o uložení kázeňského trestu bylo na základě totožného jednání a za použití shodných důkazních prostředků rozhodnuto o propuštění stěžovatele ze služebního poměru.

Podle názoru žalovaného představuje naměřená hladina alkoholu 0,15 gr/kg u stěžovatele zbytkový alkohol, neboť sám stěžovatel ve svém vyjádření přiznal, že během noci vypil cca 6 – 7 piv a asi 5 odlivek „tvrdeho“ alkoholu. Dechová zkouška byla u stěžovatele provedena až po dvou hodinách od nástupu do služby. K námitce, že nebylo prokázáno nevhodné sexuální chování, pak žalovaný uváděl, že vycházel z výpovědi L. K. a prap. F. K otázky presumpce neviny žalovaný odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž rozhodnutí ve věci propuštění ze služebního poměru nikterak nepředjímá závěry, k nimž dospěje soud v trestním řízení.

Kasační stížnost není důvodná.

O důvodech kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil, jsa vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, takto:

Nejvyšší správní soud především poukazuje na svoji předcházející judikaturu, podle které z žádného ustanovení zákona o služebním poměru ani z jiného zákona nevyplývá, že by propuštění ze služebního poměru nebylo možné poté, co za stejný skutek (stejně jednání) byl uložen policistovi kázeňský trest. Rozhodnutí o tom, zda dojde k propuštění policisty je především na úvaze příslušného služebního funkcionáře. Nic mu nebrání, aby i v případě splnění podmínek dle § 106 odst. 1 citovaného zákona s přihlédnutím ke všem dalším konkrétním okolnostem, přistoupil toliko k uložení kázeňského trestu. Stejně tak však zákonná úprava nevylučuje, aby poté, kdy příslušnému policistovi byl uložen kázeňský trest, po zjištění dalších skutečností, či po novém uvážení byl policista propuštěn (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2005, č. j. 2 As 74/2003 - 86, publikovaný pod č. 585/2005 Sb. NSS). Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 21. 7. 2003, č. j. 5 A 141/2002 - 21, dostupném na www.nssoud.cz, důvod propuštění ze služebního poměru je nutno hledat v tom, zda došlo k porušení služební přísahy či služební povinnosti zvláště závažným způsobem. Je-li nebo není-li takové porušení současně kázeňským přestupkem, je samo o sobě nerozhodné. Ke kázeňskému přestupku se vyhledává „zaviněné porušení základních povinností policisty“ (§ 32 zákona o služebním poměru), zatímco k propuštění je třeba „porušení služební přísahy nebo služební povinnosti zvláště závažným způsobem“ /§ 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru/. Zřetelně tu jde o dvě skutkové podstaty, které nelze směšovat. Z jejich právního vyjádření plyne i to, že ne každý kázeňský přestupek bude dostatečným důvodem pro propuštění ze služebního poměru.

Žalovaný byl tedy povinen v řízení o propuštění ze služebního poměru posuzovat jednání stěžovatele z jiného úhlu pohledu, než tomu bylo při posuzování jeho (ač skutkově naprosto totožného) jednání v řízení o uložení kázeňského trestu. Žalovaný si byl povinen nejdříve udělat úsudek o obsahu a rozsahu neurčitého právního pojmu, jakým je zvláště závažné porušení služební povinnosti a následně jej konfrontovat s jednáním policisty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2004, č. j. 1 As 10/2003 - 58, publikovaný pod č. 896/2006 Sb. NSS). Úkolem soudu při přezkumu ve správním soudnictví je kontrola zákonnosti rozhodnutí správního orgánu a dodržení zákonem stanovených pravidel v řízení, jež vydání správního rozhodnutí předcházelo. Soudu nepřísluší, aby správní orgán nahradil a vlastní úvahou obsah neurčitého právního pojmu vymezil a s ním pak poměřil jednání stěžovatele a posoudil, zda takové jednání naplnilo či nenaplnilo svou intenzitou znaky takto vymezeného zvláště závažného porušení služebních povinností, neboť by tak soud nepřipustným způsobem zasáhl do diskrečního práva žalovaného.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný v daném případě přezkoumatelným způsobem zhodnotil jednotlivá jednání stěžovatele z pohledu § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, a lze proto souhlasit s krajským soudem, že žalovaný svým povinnostem vyložit, jakými úvahami byl při tomto hodnocení veden, dostál, přičemž neporušil základní principy logického myšlení ani jiným způsobem nepřekročil meze, které mu pro jeho úvahu stanoví zákon. Pokud jde o hodnocení jednání, spočívající ve vstupu do objektu PČR pod vlivem alkoholu a s nepovolanou osobou, nelze žalovanému vytýkat, že konstatoval reálnou možnost úniku policejních informací. Už pouhý fakt, že takové ohrožení policejních informací nastalo, považoval žalovaný za závažné porušení služebních povinností. Stěžovateli nebyl vytýkán faktický únik informací, nýbrž jen to, že způsobil situaci, kdy k úniku mohlo

reálně dojít. Sám stěžovatel přiznává, že k uvedenému ohrožení došlo, přičemž posouzení závažnosti takového ohrožení přísluší orgánu, který o věci rozhoduje. Obdobné závěry platí i pro jednání spočívající v nástupu do služby pod vlivem alkoholu. Žalovaný vzal při hodnocení závažnosti tohoto jednání zcela oprávněně do úvahy rizika, která z uvedeného jednání vyplývala, včetně možného řízení služebního vozidla pod vlivem alkoholu či použití zbraně, byť k těmto činnostem v daném případě shodou okolností nedošlo.

Zároveň je třeba přisvědčit krajskému soudu i v tom ohledu, že žalovaný hodnotil dílčí jednání stěžovatele sice jednotlivě, pro jeho celkový závěr, podle něhož se stěžovatel dopustil porušení služebních povinností zvlášť závažným způsobem, je však podstatné, že žalovaný shledal kumulativně závažná porušení několika služebních povinností. Tomu odpovídá i skutečnost, že kolega stěžovatele prap. F. se dopustil pouze některých z těchto porušení služebních povinností, z nichž je viněn stěžovatel, nebyl tedy propuštěn ze služebního poměru a byl mu udělen pouze nižší kázeňský trest. Propuštění stěžovatele tak není v rozporu s ústavní zásadou nediskriminace či rovnosti před zákonem, jak stěžovatel tvrdil během ústního jednání před krajským soudem.

Jako nedůvodnou Nejvyšší správní soud hodnotil rovněž námitku stěžovatele argumentující porušením principu presumpce neviny. Jak Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 3. 9. 2003, č. j. 5 A 56/2002 - 31, publikovaném pod č. 112/2004 Sb. NSS, došlo-li k propuštění ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru a za obdobné jednání je vedeno trestní stíhání, nelze dospět k názoru, že propuštěním ze služebního poměru byla porušena presumpce neviny zaručená v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Propuštěním ze služebního poměru není konstatováno spáchání trestného činu, ale pouze porušení povinnosti policisty. Tak je tomu i v daném případě, kdy skutečnost, že se stěžovatel podle závěrů žalovaného dopustil nevhodného sexuálního chování způsobem snižujícím lidskou důstojnost, ještě neznamená, že se dopustil jakéhokoli sexuálně motivovaného trestného činu.

Zároveň se Nejvyšší správní soud musí ztotožnit i s názorem krajského soudu, podle něhož stěžovatel není oprávněn zpochybňovat, že se dopustil všech porušení služebních povinností, která jsou důvodem propuštění ze služebního poměru, jestliže byl za shodná jednání již kázeňsky potrestán, přičemž odvolání proti rozhodnutí o kázeňském trestu nepodal a toto rozhodnutí nabylo právní moci. Je pravdou, jak již bylo zdůrazněno, že obě řízení nelze zaměňovat. V řízení ve věcech kázeňských bylo třeba posoudit, jestli v uvedeném jednání lze spatřovat kázeňský přestupek dle § 32 citovaného zákona, tedy zaviněné porušení základních povinností policisty. V řízení o skončení služebního poměru bylo naproti tomu třeba posoudit, jestli v témže jednání lze spatřovat porušení služební povinnosti nebo služební přísahy zvlášť závažným způsobem. Z toho je zřejmé, že byla v obou řízeních posuzována sice rozdílná právní otázka, skutkový základ věci však byl v obou řízeních identický.

V této souvislosti nelze pominout, že výše uvedeným rozhodnutím služebního funkcionáře ze dne 18. 2. 2004 byl stěžovatel uznán vinným spácháním kázeňského přestupku jednáním, které je ve výroku tohoto rozhodnutí jednoznačně popsáno a které spočívá mimo jiné v nevhodném sexuálním chování snižujícím lidskou důstojnost a v nástupu do služby pod vlivem alkoholu, a ve výroku rozhodnutí jsou uvedeny také interní předpisy, které stěžovatel tímto jednáním porušil. Proti tomuto rozhodnutí stěžovatel nepodal řádný opravný prostředek a rozhodnutí tak nabylo právní moci. V daném případě tedy bylo pravomocně rozhodnuto o tom, že uvedeným jednáním byl spáchán kázeňský přestupek a kdo jej spáchal,

a tyto skutečnosti byly pro služební funkcionáře v navazujícím řízení o propuštění ze služebního poměru závazné a nemohly být tedy stěžovatelem dodatečně zpochybňovány.

Je pravdou, že zákon o služebním poměru (na rozdíl od nového zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, účinného od 1. 1. 2007) neobsahoval ustanovení o předběžné otázce obdobné § 40 tehdy platného správního řádu č. 71/1967 Sb., podle něhož vyskytne-li se v řízení otázka, o které již pravomocně rozhodl příslušný orgán, je správní orgán takovým rozhodnutím vázán. Tento princip však musí platit obecně, byť by ho ten který procesní předpis upravující správní řízení výslovně nestanovil, neboť je podmínkou jednotného a předvídatelného rozhodování veřejné správy jakožto podstatné náležitosti demokratického právního státu. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2007, č. j. 4 As 58/2006 - 94, www.nssoud.cz, v právním státě je nepřipustné, aby zde byla dvě správní rozhodnutí, jejichž předmětem by byl identický skutkový děj, která by však došla, pokud jde o skutkovou stránku věci, k diametrálně odlišným závěrům. V citovaném rozhodnutí Nejvyšší správní soud připomněl, že povinností správního soudu vyplývající z § 52 odst. 2 s. ř. s. je vycházet z pravomocných správních rozhodnutí, která jsou pro danou věc relevantní, nejsou však sama předmětem soudního přezkoumání (ani jako podkladová rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s.), a to i přesto, že těmito rozhodnutími není správní soud v striktním slova smyslu vázán. Pokud by se tedy vyskytly mezi přezkoumávaným správním rozhodnutím a správním rozhodnutím o předběžné otázce rozpory, správní soud by byl povinen se jimi k příslušné žalobní námitce zabývat, v daném případě ovšem taková situace nenastala, naopak rozhodnutí o kázeňském přestupku i o propuštění ze služebního poměru dospěla ke zcela shodným skutkovým závěrům.

Pokud tedy stěžovatel nesouhlasil s rozhodnutím o kázeňském přestupku, neboť popíral některá z porušení služebních povinností, jež mu byla kladena za vinu, měl proti takovému rozhodnutí brojit odvoláním a v případě neúspěchu žalobou ve správním soudnictví. I kdyby totiž akceptoval kázeňský trest, který mu byl v daném případě uložen, musel si být vědom toho, že skutek, který byl zmíněným rozhodnutím kvalifikován jako kázeňský přestupek, může být zároveň důvodem propuštění ze služebního poměru. Nejvyšší správní soud se tedy nemohl zabývat konkrétními argumenty stěžovatele, jimiž zpochybňoval skutkovou stránku věci, a předmětnou námitku, podle níž se stěžovatel nedopustil sexuálně nevhodného chování snižujícího lidskou důstojnost ani nástupu do služby pod vlivem alkoholu, proto musel hodnotit jako nedůvodnou.

Nad rámec kasačních bodů Nejvyšší správní soud hodnotil, zda řízení před krajským soudem nebylo stíženo vadou, k níž by musel ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlížet z úřední povinnosti. V této souvislosti je třeba upozornit na to, že v přezkoumávaném rozsudku krajského soudu byla jako žalovaný chybně označena Policie ČR, Správa Severočeského kraje. Jak totiž vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2006, č. j. 2 As 34/2005 - 61, publikovaného pod č. 1014/2007 Sb. NSS, v řízení o žalobě proti rozhodnutí služebního funkcionáře ve věcech služebního poměru je žalovaným správním orgánem přímo služební funkcionář, který ve věci rozhodl v posledním stupni, v daném případě tedy ředitel Policie České republiky, Správy Severočeského kraje. Zároveň však již v tomto citovaném rozsudku dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že takové z formálního hlediska nepřesné označení žalovaného nepředstavuje vadu, jež by činila řízení před krajským soudem zmatečným či by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů řízení, které mu však nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 20. prosince 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu